

Zacieśnienie współpracy Korei Północnej z Rosją

Oskar Pietrewicz

Wizyta Kim Dzong Una w Rosji 12–17 września była jego najdłuższą podróżą zagraniczną od objęcia przywództwa w 2011 r. i pierwszą od wybuchu pandemii COVID-19. Spotkania z przedstawicielami rosyjskich władz, w tym z prezydentem Władimirem Putinem, potwierdzają pogłębienie relacji dwustronnych po rozpoczęciu przez Rosję pełnoskalowej inwazji na Ukrainę. Choć wizyta miała przede wszystkim znaczenie polityczno-propagandowe, może oznaczać ściślejszą współpracę wojskową między KRLD a Rosją. Zwiększyłyby to rosyjskie możliwości kontynuowania wojny na Ukrainie oraz ryzyko destabilizacji w Azji Wschodniej.

W styczniu 2020 r. Korea Płn. zamknęła granice w związku z pandemią COVID-19. Przełożyło się to na radykalne ograniczenie kontaktów międzynarodowych, w tym i tak niewielkiej aktywności zagranicznej Kim Dzong Una. Jego podróż po rosyjskim Dalekim Wschodzie oraz wizyty chińskich i rosyjskich delegacji w KRLD w ostatnich miesiącach są pierwszymi przejawami otwarcia dyplomatycznego po pandemii. Pokazują też, że Federacja Rosyjska (FR) staje się, obok Chin, głównym partnerem KRLD na arenie międzynarodowej.

Rozwój dialogu politycznego KRLD z Rosją. Po rosyjskiej napaści na Ukrainę w lutym 2022 r. Korea Płn. [sygnalizowała gotowość zacieśnienia kontaktów politycznych z Rosją](#). W lipcu br. rosyjski minister obrony Siergiej Szojgu odwiedził Pjongjang, gdzie wziął udział w obchodach 70. rocznicy zawarcia rozejmu kończącego wojnę koreańską. W towarzystwie Kima odwiedził też wystawę północnokoreańskiego sprzętu wojskowego. Rosyjska delegacja była jedyną – poza chińską z Li Hongzhongiem z Biura Politycznego KPCh na czele – która została wpuszczona do Korei Płn. od 2020 r. KRLD zintensyfikowała kontakty z FR również w reakcji na wzmocnienie w ostatnich miesiącach trójstronnej współpracy USA z Japonią i Koreą Płd., czego wyrazem był [szczyt w Camp David](#) w sierpniu br.

Najistotniejszym politycznie wydarzeniem w trakcie wizyty Kima na rosyjskim Dalekim Wschodzie było jego spotkanie z Putinem na kosmodromie Wostocznyj. Przywódca KRLD

wizytował też fabryki produkujące m.in. myśliwce Su-35 i Su-57 w Komsomolsku nad Amurem. We Władywostoku z kolei Kim spotkał się z Szojgu, który zaprezentował północnokoreańskiej delegacji sprzęt wojskowy, w tym bombowce strategiczne Tu-160, Tu-95 i Tu-22M3 oraz myśliwce MiG-31I wyposażone w pociski hipersoniczne Kindżał, a także wchodzącą w skład rosyjskiej Floty Pacyfiku fregatę Marszałek Szapoznikow wyposażoną w pociski manewrujące Kalibr.

Przejawy i potencjał współpracy. W sferze politycznej stanowiska obu stron wyrażone podczas wizyty odzwierciedlały podstawy współpracy Rosji i KRLD, głównie sprzeciw wobec polityki USA i ich sojuszników. Korea Płn. potwierdziła [jednoznaczne poparcie rosyjskiej agresji na Ukrainę](#). Rosja zaś [po raz kolejny](#) podważyła politykę sankcji nakładanych na KRLD. Publicznie przekazując delegacji KRLD kilka dronów bojowych i rozpoznawczych, naruszyła rezolucję Rady Bezpieczeństwa (RB) ONZ nr 2397 z 2017 r., którą sama poparła, a Putin zapewnił o gotowości wsparcia rozwoju północnokoreańskiego programu kosmicznego powiązanego z programem rakiet międzykontynentalnych. Ze względu na przyzwolenie Rosji na dalszy [rozwój jej potencjału nuklearno-rakietowego](#) Korea Północna propagandowo nadaje stosunkom z tym państwem „najwyższy priorytet” w polityce zagranicznej. Zbliżeniu politycznemu mają służyć kolejne wizyty. Putin przyjął zaproszenie Kima do odwiedzenia Pjongjangu (był tam raz,

w lipcu 2000 r.), ale bez sprecyzowania terminu. W październiku do stolicy KRLD ma natomiast pojechać minister spraw zagranicznych Siergiej Ławrow.

W wymiarze wojskowym Korea Płn. i Rosja oficjalnie nie zawarły żadnych umów. Skład delegacji obu państw – liczny udział wojskowych, w tym odpowiedzialnych za produkcję uzbrojenia – i odwiedzone przez Kima miejsca sugerują jednak gotowość stron do zacieśnienia kooperacji w obszarze militarnym. Według amerykańskiego wywiadu KRLD co najmniej od końca ub.r. [ma dostarczać Rosji amunicję artyleryjską](#) na potrzeby jej wojny na Ukrainie. Ze względu na prawdopodobną dużą skalę rezerw strategicznych i potencjał produkcyjny północnokoreańskie wsparcie w postaci choćby mniej zaawansowanej technologicznie amunicji i sprzętu wojskowego ułatwiłoby Rosji kontynuowanie działań zbrojnych. W zamian Korea Płn. może oczekiwać wsparcia technologicznego i sprzętowego, które pomogłoby zrealizować jej [plan rozwoju potencjału militarnego na lata 2021–2026](#).

Wizyta Kima na kosmodromie Wostocznyj sygnalizuje zainteresowanie KRLD rosyjską pomocą w wyniesieniu na orbitę wojskowych satelitów szpiegowskich (dwie tegoroczne próby KRLD zakończyły się niepowodzeniem, kolejna jest planowana na październik). Korei Płn. może też zależeć na nawiązaniu współpracy z Rosją w zakresie modernizacji północnokoreańskich sił [morskich](#) i powietrznych. W ostatnich miesiącach KRLD rozbudowała bazy lotnicze oraz zaprezentowała nową fregatę raketową i okręt podwodny zdolny przenosić pociski z głowicami jądrowymi. Korea Płn. może być zainteresowana pozyskaniem od FR nowszych samolotów bojowych oraz części zamiennych i komponentów do swoich samolotów produkcji radzieckiej, a także materiałów (np. włókien aramidowych) do wytwarzania pocisków balistycznych.

Władze obu państw wyrażają gotowość do zacieśnienia kooperacji gospodarczej, głównie w obszarach rolnictwa, budownictwa, turystyki i infrastruktury (np. rozbudowy połączenia kolejowego Chasan–Rajin). W praktyce KRLD i FR mają bardzo ograniczone możliwości intensyfikacji powiązań gospodarczych z powodu własnych [problemów ekonomicznych](#). Współpraca może więc ograniczać się do rosyjskiej pomocy humanitarnej, w tym zwiększenia dostaw żywności do KRLD. Stopniowe otwieranie granic przez Koreę Płn. stwarza też możliwość wysłania północnokoreańskich robotników na rosyjski Daleki Wschód. Stanowiłoby to ponowne złamanie rezolucji RB ONZ nr 2397, która [zobowiązała państwa](#) do zaprzestania przyjmowania robotników z KRLD.

Wnioski i perspektywy. Stosunki Korei Płn. z Rosją mają charakter transakcyjny, a oba państwa traktują współpracę instrumentalnie. KRLD wspiera FR politycznie i prawdopodobnie militarnie w jej agresji na Ukrainę. Oczekuje w zamian poparcia na forum RB ONZ, odstąpienia od wdrażania sankcji, a także pomocy żywnościowej i wojskowego wsparcia technologiczno-sprzętowego. Korea

Płn. wykorzystuje zbliżenie z Rosją na użytek wewnętrzny – do podkreślenia, że nie jest izolowana międzynarodowo. Pokazuje też, że ma możliwości manewru w polityce zagranicznej, co może służyć ograniczeniu jej zależności od Chin. Rosyjskie wsparcie polityczne i ewentualnie wojskowe może dodatkowo skłonić KRLD do przeprowadzania bardziej zaawansowanych testów raketowych. Rosja z kolei sygnalizuje gotowość wsparcia rozwoju potencjału militarnego KRLD, aby zwiększyć poczucie zagrożenia ze strony tego państwa u USA i ich sojuszników w regionie. Rosji zależy, aby USA w większym stopniu zajmowały się sytuacją na Półwyspie Koreańskim niż w Europie Wschodniej. Intensyfikując relacje z KRLD, wywiera też presję na Koreę Płd., aby powstrzymała się przed dostawami amunicji na Ukrainę.

Zakres ewentualnego wsparcia Rosji dla Korei Płn. będzie zależał od skali dostaw północnokoreańskiej amunicji i sprzętu wojskowego. Czynnikiem ograniczającym rosyjskie wsparcie militarne dla KRLD będą prawdopodobne problemy z jej wypłacalnością, np. za sprzedane technologie, może więc dochodzić do wymiany barterowej. Współpracę rosyjsko-północnokoreańską mogą też ograniczać Chiny, które mają wpływ w sferze gospodarczej na oba państwa. Chińskie władze nie komentowały wizyty Kima w Rosji, co może świadczyć o zaniepokojeniu perspektywą dozbrojenia Korei Płn. i proliferacji technologii wojskowych, w tym raketowych. ChRL nie wydaje się zainteresowana rozwojem trójstronnej współpracy z Rosją i KRLD, gdyż dodatkowo zaogniłoby to [stosunki Chin z USA](#). Groziłoby też pogorszeniem relacji z Japonią i Koreą Płd., z którymi ChRL chce wznowić trójstronny format spotkań przywódców, zawieszony po 2019 r. Z tego względu rosyjskie sygnały o możliwości zainicjowania ćwiczeń wojskowych ChRL–FR–KRLD (taką opinię wyraził ambasador Rosji w Pjongjangu) należy ocenić jako propagandowe. Bardziej prawdopodobne są rosyjsko-północnokoreańskie manewry, ale z powodu niewielkiego potencjału sił morskich i powietrznych KRLD jej wkład w tego typu przedsięwzięcie będzie ograniczony.

Zbliżenie Korei Płn. z Rosją będzie skłaniać USA, Japonię i Koreę Płd. do dalszego pogłębiania współpracy, w tym wojskowej. Może też doprowadzić do zaostrzenia stosunków Korei Płd. z Rosją. Podczas wrześniowej sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ prezydent Republiki Korei Yoon Suk-yeol skrytykował FR, wskazując, że jej ewentualna współpraca wojskowa z KRLD stanowiłaby zagrożenie nie tylko dla Ukrainy, lecz także dla jego kraju. W związku z tym południowokoreańskie władze rozważają też nałożenie jednostronnych sankcji na Rosję.

Stopniowe otwieranie się KRLD na kontakty zagraniczne będzie skłaniać państwa europejskie, w tym Polskę, do wznowienia aktywności dyplomatycznej w Pjongjangu. Powinna ona służyć utrzymaniu kanałów komunikacji i przywróceniu wzajemności w kontaktach dyplomatycznych. Zbliżenie północnokoreańsko-rosyjskie może być także impulsem do pogłębienia współpracy politycznej i wywiadowczej [NATO z partnerami w Indo-Pacyfiku](#).